

Referat af generalforsamling den 24. marts 2022

Indledning:

Formanden bød velkommen til generalforsamlingen, hvor Direktoratet for Kriminalforsorgen igen velvilligt havde stillet lokaler og logistik til rådighed for Selskabet. Det er vi meget taknemmelige for.

Denne gang lykkedes det at holde generalforsamlingen i tidsmæssig overensstemmelse med vedtægterne, hvad Coronaen på det seneste har forhindret. Den har bl.a. betydet, at generalforsamling 2021 først blev afholdt i august og dækkede både 2020 og store dele af 2021, hvilket medfører, at årets beretning kan blive tilsvarende kortere.

Direktør Ina Eliassen har desværre ikke kunnet være til stede – forståeligt – idet der vel er mere travlt i Kriminalforsorgen end nogen sinde, men William Rentzmann havde en hilsen med fra hende. Inas interesse for fængselshistorie har givet sig markant udtryk i beretningsåret, hvilket formanden ville vende tilbage til.

Dagsordenen var:

1. Valg af dirigent
2. Formandens beretning
3. Regnskab
4. Fastsættelse af kontingent
5. Indkomne forslag
6. Valg af to medlemmer til bestyrelsen
7. Valg af suppleanter til bestyrelsen
8. Valg af revisorer
9. Eventuelt

1. Valg af dirigent:

Tine Vigild blev valgt. Hun konstaterede, at generalforsamlingen var lovligt indvarslet.

2. Formandens beretning:

Der har i beretningsåret været afholdt tre bestyrelsesmøder, fire møder i informationsgruppen og fire i redaktionsudvalget vedrørende Årsskriftet. Det synes jeg er meget tilfredsstillende, ikke mindst i lyset af, at Coronaen stadig florerede i 2021.

Redaktionsudvalgets ihærdige indsats har betydet, at Årsskriftet for 2021 ligger klar til udlevering til alle, der har betalt kontingent. Artiklerne er skrevet af dr.phil. Henrik Skov Kristensen, som efter generalforsamlingen vil holde et foredrag på grundlag af artiklen om Gestapos fangelejr i Horserød og Frøslevlejren. Museumsinspektør Lea Herbers Poulsen har skrevet om flugtkongen Lorenzen og seniorforsker Peter Fransen fra Rigsarkivet har i fortsættelse af sit foredrag ved sidste års generalforsamling skrevet videre på historien om den første kvindelige ansatte i "en syg mandeverden".

Jeg er glad for, at både Peter Fransen og senere Henrik Skov Kristensen deltager i generalforsamlingen.

Vi er meget taknemmelige for, at de tre forskere har taget sig tid til pro bono at bidrage til endnu et meget læseværdigt årsskrift, ligesom jeg takker redaktionsudvalget for en ihærdig indsats.

Jeg vil også benytte lejligheden til at takke informationsgruppen, der fungerer som et uformelt forretningsudvalg, for en energisk indsats i årets løb. Mange af de emner, der kommer til drøftelse på bestyrelsesmøderne, er først blevet grundigt behandlet i informationsgruppen.

Jeg kan oplyse, at der er en glædelig stigning i medlemstallet, således at vi nu er på 148 personlige medlemmer, mens antallet af institutionsmedlemmer ligger stabilt på 34.

Jeg vil også pege på vores hjemmeside, som er blevet moderniseret, især ved en stor indsats af Helle Thaarup. Den fremstår nu meget indbydende og oplysende og er nem at finde rundt i. Prøv den, hvis I ikke allerede har gjort det på www.faengselshistorie.dk.

Endvidere vil jeg rose Helle Thaarups nyhedsbreve, som jeg håber, I sætter pris på.

Vedrørende samlingerne:

Jeg redegjorde i august indgående for status i de forskellige fængselsamlinger og skal bare tilføje nogle få ting.

Ikke mindst ved en behjertet indsats af bestyrelsesmedlem Henny Mesnickow, er det lykkedes af skaffe bedre, midlertidige faciliteter til Vridsløselilles samling, som i den kommende tid skal flyttes over i Østre Forbolig (Genfers lejlighed), hvor der er mere plads og ingen skråvægge. Den langsigtede løsning er endnu uklar, men en væsentlig forudsætning for at realisere de planer, jeg nævnte sidste år om et større fængselsmuseum, er faldet på plads – jeg vil vende tilbage til dette senere.

Vestre Fængsels museumsfolk arbejder stadig i vore lokaler på Nytorv for at få styr på den hastigt nedpakkede samling og forhåbentlig også gøre klar til mindre særudstillinger om fx legetøjsproduktionen. Der er fra flere sider rejst spørgsmål om opsætning af en mindeplade for de frihedskæmpere, der blev indsat under 2. verdenskrig og de medarbejdere, der satte livet til i forbindelse med frihedskampen. Tanken var at den skulle være tilgængelig for offentligheden. Jeg har for nylig skrevet til institutionschef Lea Bryld og bedt hende overveje ideen.

Samlingerne på Søbysøgård, Horserød og Møgelkær er i drift igen. Samlingerne i Sdr. Omme og Kragsskovhede vil efter aftale med institutionscheferne blive besøgt i nær fremtid af medlemmer af bestyrelsen for at få en aktuel status på forholdene.

Med hensyn til den nedpakkede samling i Nyborg er vi i kontakt med den lokale ledelse for at sikre, at den ikke går til.

Generelt om vore samlinger er det vigtigt, at alle gør, hvad de kan for at der fortsat indsamles genstande, der kan være værdifulde for eftertiden.

Og så tillader jeg mig at gå ud fra, at man alle steder har styr på lovligheden af eventuelle våben i samlingerne.

Bestyrelsen og informationsgruppen har i årets løb arbejdet med en podcastproduktion om fængselshistorie. Der er allerede lavet én podcast, Jens Tolstrup og jeg fortæller generelt om Selskabet og om nogle af vore genstande og historier. Med det er tanken at producere yderligere et antal podcasts om interessante dele af vores historie. Torben Rasmussen, Helle Thaarup og Steen Egholm er i fuld gang med planerne, og det er tanken, at de planlagte podcasts bliver produceret i løbet af sommeren, så de kan offentliggøres i eftersommeren. Torben kan sikkert fortælle mere, hvis der er interesse for det.

Men årets mest opsigtsvækkende begivenhed er måske, at det i forbindelse med Kriminalforsorgens nye flerårsaftale lykkedes ved hjælp af lidt lobbyarbejde over for udvalgte politikere (Peter Skaarup og Karina Dehnhardt Lorenzen) og ikke mindst ved stor velvilje fra Ina Eliassen at få femdoblet vores årlige finanslovsbevilling fra 100.000 til 500.000 kr. Bevillingen er til "museale formål", men med særligt henblik på at kunne få udarbejdet et professionelt projekt om et Fængselsmuseum Øst (som arbejdstitlen er), primært i forbindelse med Vridsløselille Fængsel, og hvis det af en eller anden grund ikke kan lade sig gøre, et andet sted.

Jeg skal i nær fremtid mødes med Ina Eliassen om, hvordan bevillingen kan bruges, og hvilke krav der fra officiel side er til administrationen heraf. Når det ligger klart, vil vi formentlig nedsætte en slags udredningsgruppe, som kan arbejde på at få udarbejdet en projektplan. Bestyrelsen vil formentlig nedsætte gruppen i løbet af forsommeren 2022. Jeg kan i øvrigt glæde Jer med, at dette års bevilling på 500.000 kr. i forgårs blev indsat på Selskabets konto.

På mødet vil jeg også nævne det gamle problem med ejerskabet til de mange genstande, vi har i vore samlinger, herunder hvilke krav der skal gælde ved eventuel overdragelse til eksterne museer, som det for nylig skete med samlingen på Kærshovedgård. Her har vi en model i aftalen med Horsens Museum og Horsens Kommune i 2010 som et godt udgangspunkt, men samtidig er der jo nogle regler om afhændelse af Statens ejendom (Budgetvejledningen), som der skal tages højde for.

Og med disse glade nyheder vil jeg afslutte min beretning.

Formandens beretning blev herefter godkendt.

Vagn Nedergaard oplyste, at Møgelkær har haft drøftelser med Områdekantoret i Hobro omkring eventuel overdragelse af genstande – herunder en hoveddør, som Gl. Estrup Gods er meget interesseret i. I den forbindelse overdrog Vagn Selskabet en korrespondance mellem Direktoratet for Kriminalforsorgen og Økonomistyrelsen om, hvad reglerne er ved værdifastsættelse og overdragelse af genstande.

Yderligere orienterede Vagn om, at museets placering i UCB-delen af Møgelkær i stedet for i fængselsdelen giver nogle udfordringer, og betyder bl.a., at man ikke længere modtager bevarelsesværdige genstande fra fængslet.

William Rentzmann lovede at tage Møgelkærs udfordringer med til drøftelsen med Ina Eliassen, idet han håbede at få en afklaring på, hvordan vi fremadrettet sikrer bevaring af genstande, som formentlig p.t. destrueres ude på institutionerne.

3. Aflæggelse af regnskabet:

Kassereren Helle Thaarup gennemgik kort regnskabet for 2021. Det største udsving angik programmering af ny hjemmeside.

Regnskabet var fremlagt på bordene og godkendt af bestyrelsen.

Regnskabet blev godkendt.

4. Fastsættelse af kontingent:

Bestyrelsen indstillede, at man fastholder det nuværende kontingent på 100 kroner for personlige medlemmer og 1.000 kroner for institutionsmedlemmer årligt.

Dette blev godkendt af generalforsamlingen.

5. Indkomne forslag:

Der var ikke indkommet forslag.

6. Valg af to medlemmer til bestyrelsen:

Torben Rasmussen og Henny Mesnickow var på valg. De blev begge genvalgt.

Det bemærkes, at Etatsudvalget endnu ikke har udpeget et nyt medlem i stedet for Frede Kruse-Christiansen, men vi rykker for det.

7. Valg af suppleanter:

Suppleanterne Peter Fransen og Poul Pedersen blev begge genvalgt.

8. Valg af revisorer:

Else Jensen og Janni Holst blev genvalgt.

9. Eventuelt:

Formanden takkede Tine Vigild for godt dirigentskab.

William Rentzmann bød velkommen til Henrik Skov Kristensen, som efterfølgende fortalte om Fængselsvæsenets og personalets vanskelige indsats i Gestapolejrene i Horserød og Frøslev. Foredraget byggede på Skov Kristensens imponerende og meget roste bog om Gestapos Fangelejre, som udkom sidste år. Afslutningsvis takkede formanden Henrik Skov Kristensen for igen at ville bruge sin tid på at gøre os klogere på vigtige begivenheder i Fængselsvæsenets historie.

Den 20. april 2022

Helle Thaarup
Referent

Tine Vigild
Dirigent

